

Andlig ordning

□ I sin roman "Augusti fjorton" berättar Alexander Solsjenitsyn om ett par ryska studenter på rundvandring i Moskva för att ta avsked av staden innan de nästa dag yr ut i kriget.

En fråga bränner i deras hjärtan: var det rätt eller orätt att anmäla sig som frivilliga till armén? Bakom den frågan ligger många diskussioner och drömmar om Rysslands framtid.

På gatan möter de en äldre man som de ofta sett på biblioteket men aldrig talat med. Nu får de infallet att tilltala honom och höra om han har några svar på deras frågor. Det blir ett långt och djupsinnigt samtal med den gamle Varsonofjev som bjuder dem på köttsoffa på ett kafé.

När Isaakij ställer den centrala frågan om en idealisk samhällsordning är möjlig, svarar Vasonofjev: — Ordet **ORDNING** kan också brukas om något bättre och väsentligare: **ANDLIG ORDNING**. För människan finns det absolut ingenting viktigare än hennes andliga ordning, viktigare än till och med framtida generationers väl och ve.

□ Vi får inte veta om Isaakij och Konstantin överlevde kriget och den totala oordning som inledde den kommunistiska diktaturen. Men vi vet att för Solsjenitsyn var det hans inre andliga ordning som gjorde det möjligt för honom att överleva i Gulagarkipelagen.

Inte ens en diktatur kan i längden uppehålla en yttre ordning som inte motsvaras av en inre. Men utan en inre, andlig ordning — moraliska normer — kan heller inte demokratin fungera — vare sig i skolan eller samhället.

Världsmöte och hundraårsminne

□ Den 4 juni är det hundra år sedan Frank Buchman — den man som tog initiativet och gav inspirationen till Oxfordgruppen och världsrörelsen för moralisk upprustning — föddes i Allentown i Pennsylvania, USA. Han dog den 7 augusti 1961 i Freudenstadt i Baden-Württemberg i Västtyskland. Hundraårsminnet blir bakgrunden till en världskonferens i Freudenstadt den 2—4 juni, men i förgrunden för överläggningarna står de brännande problem som ställer hela mänskligheten vid en korsväg och inför avgörande beslut. Den västtyske förbundsrepubliken Walter Scheel är inbjudningskommitténs hedersordförande.

I kommittén ingår ministerpresidenten i Baden-Württemberg Hans Filbinger och biskopen i stiftet Helmut Class som också är ordförande i Tysklands evangeliska kyrkoråd. Bland undertecknarna av inbjudan står vidare industriministern i Bonn-regeringen Otto Graf Lambsdorff,

fem ledamöter av förbundsdagen ur olika partier och ett 40-tal personer från ett 20-tal nationer, däribland Sverige, Norge, Danmark och Finland.

Som ram kring det personliga och gemensamma utbyte av tankar och
Forts. sid. 5

Spelregler i skolan

□ När skolminister Britt Mogård nu tillsätter en s.k. normgrupp för att aktualisera gemensamma grundvärden för undervisning och samlevnad i skolan, sker detta, kan man väl förenklat säga, för att lärarna protesterar mot skolans ordning och eleverna mot skolans ordning.

Att föra lärare och elever närmare varann genom några basregler, som alla kan acceptera och efterleva, skulle alltså vara en del av normgruppens uppgift.

Ny Värld frågade Gunnar Fur, gymnasielärare i Stockholm, vad han tänkt och känt inför meddelandet om Mogårds normgrupp. Gunnar Fur undervisar i historia och samhällskunskap och var just på väg till ett kollegium för ordningsfrågor när vi intervjuade honom. På föredragningslistan stod frågor om rökning, mopedder, förstörelse, punktlighet, extraledighet m. m.

— Det där med punktlighet har jag själv satt på listan, säger han. Det är viktigt att vi följer de spelregler vi har. Det gäller också lärarna. På lärarnas studiedagar förekommer en hel

del frånvaro under timmar då man inte väntar närvarokontroll. Skolkande lärare saknar den moraliska kraften att ta itu med skolkande elever.

Inför kollegiet ikväll känns det som ett stöd att skolministern har insett behovet av gemensamma normer i skolan, att dessa är lika viktiga som resurstilldelning och kursplanerevisioner och annat. Svagheten nu är ju att vi saknar korrekionsmöjligheter. Där är jag övertygad om att vår generation abdikerar från sitt fostraransvar.

Detta gäller hela samhället, inte bara skolan. En kollega sa nyligen:
Forts. sid. 5

Vem var Frank Buchman?

□ För fyrtio år sedan stod namnet Frank Buchman ofta på tidningarnas förstasidor i Sverige och runt om i västvärlden. I dag är hans namn nästan bortglömt av den stora allmänheten, i varje fall i den yngre generationen. Varför har det blivit så?

En naturlig förklaring är att Frank Buchman snart nog blev målmedvetet nertystad i massmedia och andra maktcentra där nyckelpersoner kände sig personligen skrämde av den andliga och moraliska utmaning som Buchman inför en hotande världskris riktat till alla ansvarsmedvetna människor.

Förbud att minnas

När Frank Buchman dog 1961 fick undertecknad av redaktionsledningen i Stockholms-Tidningen uppdraget att skriva en minnesartikel. Medveten om att ämnet var kontroversiellt bemödade jag mig om att skriva en sakligt balanserad sammanfattning av Buchmans livsinsats. Av någon anledning blev manuskriptet underställt chefredaktören, som förbjöd publicering. Ingenting fick skrivas om Frank Buchman. Någon närmare motivering fick jag inte. Men det stod klart för mig att publicister med en sådan inställning inte kan vara demokrater i hjärtat även om de bekänner sig till demokratin med läpparna och pennan.

När den offentliga mörkläggningen privat motiverades med att Buchman inte hade något nytt och intressant att komma med och att han egentligen inte hade något inflytande, så motsades detta av häftigheten i de personliga angreppen från inflytelserika motståndare. De bekräftade i själva verket de positiva vittnesbörden från tusentals människor — också ledande politiker — i alla världsdelar att Frank Buchman faktiskt haft ett inflytande som få andra personligheter i detta århundrade, även om det sällan kan spåras i officiella dokument. Det har verkat på det personliga planet, och den tyske förbundskanslern Konrad Adenauer beteck-

nade det utifrån sin egen erfarenhet som "osynligt men effektivt".

En annan och väsentlig förklaring till att Buchmans livsinsats hittills blivit så misstänkliggjord och mörklagd är säkerligen att han representerade ett ledarskap av en ny dimension. Han var ur många synpunkter före sin tid. Vi borde ha bättre förutsättningar nu än för fyrtio år sedan att inse sanningen och sältan i Frank Buchmans budskap. Det gäller inte minst hans syn och svar på demokratis problem och möjligheter.

Buchman brukade själv framhålla att han var en "vanlig" människa. De som lärt känna honom ville väl snarare säga att han var en högst ovanlig människa. Men han var ingen märklig tänkare eller skribent, knappast heller någon lysande talare. Hans enda direkta andliga kvarlåtenskap är en samling upptecknade tal, publicerade under rubriken "Omskapa världen". Den som läser dem första gången tycker kanske inte att de är särskilt originella. Men varje gång man återvänder till dem verkar de nya och aktuella.

En ny ekumenik

I sitt förord till den franska upplagan av "Omskapa världen" skriver den franske regeringschefen Robert Schuman: "Hade det varit fråga om en ny plan för social välfärd eller en ny teori att lägga till alla andra, skulle jag ha förblivit skeptisk. Men Moralisk upprustning ger oss en livsfilosofi omsatt i handling. Frank Buchman har förklarat krig mot materialismen och individualismen — det dubbla ursprunget till vår själviska splittring och till social orättfärdighet".

Buchman hade teologisk utbildning och verkade först som socialarbetare, studentpräst och missionär. Hans trosgrund var evangelisk kristendom men hans världsomsännande livsförvandlings- och försoningsinsats kom att bli ekumenisk i en dimension som föregriper en ny epok i religions-

Frank Buchman, född 4 juni 1878 i Pennsylvania, USA, död 17 aug. 1961 i Freudenstadt, Västtyskland.

historien. Det är inte minst i detta globala perspektiv som Caux i Schweiz har blivit en unik mötesplats för människor av alla raser och religioner, klasser och nationaliteter.

Frank Buchmans inflytande byggde inte på någon yttre maktposition eller etablerad auktoritet. Hans ledarskap och de modeller för gemenskap och samverkan som han experimenterade fram var demokratiska i en mening som först på senare år aktualiserats i den allmänna debatten om gräsrotsdemokrati och medbestämmande, och i den unga generationens protester mot all yttre självtagen och påtvingad auktoritet.

Den just nu aktuella efterlysningen av moraliska normer i skolan, i rättsväsendet, politiken och andra mc eller mindre kaotiska krisområden kan för den initierade verka som ett eko av Frank Buchmans budskap. Men det känns också angeläget att betona att Buchman aldrig var någon "moralist" i den negativa mening som han trodde sig kunna lösa ömtåliga moraliska problem genom att med psykologiskt våld pressa in dem i en trång och fyrkantig regelram. I den moraliska upprustning, som han upplevde som sin kallelse, hänvisade han inte till några yttre traditionella eller speciella auktoriteter, allra minst sig själv. Han väddade i stället till den inre andliga och moraliska auktoritet som varje människa kan höra som en röst i sitt eget samvete om hon är villig att i stillhet lyssna till den — och lyda. Det var samma vädjan som Jesus uttalat (Luk. 12: 57): "Varför låten I icke edert eget inre döma om vad rätt är?"

John Söderlund: Inspirerat ledarskap

För människor som bara räknar med materiella, ekonomiska och "realpolitiska" maktfaktorer — och ytterst med våld — är det naturligt nog svårt att fatta och erkänna att det finns ett andligt och moraliskt inflytande genom oegennyttiga enskilda människor och grupper som på eget ansvar vågar ta initiativ och öppna nya vägar och möjligheter till försoning och lösningar där "realpolitikerna" står maktlösa.

Det var därför inte förvånande att mäktiga motståndare bakom Frank Buchmans obestridliga inflytande misstänkte dolda ekonomiska och politiska intressen. Även om alla sådana insinuationer har visat sig grundlösa har materialistiskt inställda människor svårt att förstå det ekonomiska tänkesätt som Frank Buchman konsekvent praktiserade. Han samlade aldrig några fonder och tvekade aldrig att starta en aktion även om pengarna inte fanns tillgängliga. Han var övertygad om att "där Gud leder ger han också medlen", och han fick rätt.

Frivillig fattigdom

Buchman hade 1921 sagt upp sin universitetstjänst och hade sedan dess ingen lön. Många andliga föregångsmän i historien har valt den frivilliga fattigdomens väg men Frank Buchman gav också den en ny och tidsenlig dimension. Han klädde sig inte i kåpa och han mötte gärna människor vid en festlig måltid. Han var -- huvud taget beredd att möta alla slags människor där de var hemma och att sammanföra människor över alla sociala skrankor. Han var klasslös i en mening som först det "kratiska välfärdssamhället gjort tisk.

Buchman skapade inte ens någon egen organisation som plattform och maktunderlag. Det finns i historien andra andliga ledare som i det längsta kämpat för att den levande inspiration de förmedlat inte skulle förvandlas till en tvinande institution. Ibland har de redan under sin livstid fått bevittna att deras ivrigaste anhängare bildat en organisation för att framtidsförsäkra arvet, i inbördes kamp om vem som skulle överta ledarskapet.

Frank Buchmans inspirationsarv har hittills inte materialiserats i någon ny världsorganisation med etablerade ledare. Mänskligt sett betyder det också en risk för att arvet när

□ Det har skrivits volymer om ledarskap. Som demokrat vill man icke gärna erkänna ledarskapet överhuvud, vi är ju likvärdiga. I praktiken vet vi att det existerar. Det diktatoriska ledarskapet bygger på kontroll. Det demokratiska skall bygga på inspiration.

Den som lärt mig detta var Frank Buchman. Han talade om ett begrepp, inspirerad demokrati. Det fångade min fantasi. För Buchman var detta dubbeltydigt. Först och främst gjorde han aldrig någon hemlighet varifrån han själv hämtade inspiration. Han lyssnade till Gud. Den erfarenheten begränsade han icke till de kristna. Nej enligt honom kunde alla som ville, buddister, muslimer, hinduer och ateister, lyssna till "den inre rösten" och där hämta inspiration och ledning.

Det andra var att inspirera andra. Att inspirera dem till samverkan = teamwork, ett ganska nytt begrepp i slutet av 40-talet, men enligt Buchman nödvändigt för den demokratiska livsformen. Hur bar han sig åt?

□ Jag mötte Frank Buchman första gången 1946. Han var då en gammal man, märkt av sjukdom. Det som jag nu skall berätta hände 1954 i Caux-sur-Montreux på en av de världskonferenser som årligen anordnas där.

Jag hade fått reda på att mötet skulle ha Afrika i centrum. Jag var mycket spänd. Hade ett par gäster

som helst förskingras. Det måste leva och verka vidare i de enskilda människor som upplevt kallelsen att i Frank Buchmans anda i en världsvid gemenskap arbeta för en andlig och moralisk upprustning.

Hundraårsminnet av Frank Buchmans födelse aktualiserar också en annan risk: att pionjären av sina efterföljare förvandlas till en legendarisk gestalt, upphöjd över mänskliga brister och misstag. Det känns betryggande att inbjudarna till världsmötet i Freudstadt den 2-4 juni inte planerat ett tillbakablickande jubileum utan en kraftsamling "inför de avgörande beslut som folken och deras regeringar, raserna, näringslivets parter och konsumenterna, religions-samfunden, grupperna och varje enskild människa nu står inför, vid en mänsklighetens korsväg där allt står på spel".

Nils Gösta Ekman

från Sverige där som jag ville skulle få ett bra intryck av sitt möte med MRA. Vi satt i den stora möteshallen där de tre första raderna var reserverade för delegater från Afrika. De var c:a 80 stycken klädda i de mest utsökta färger.

Frank Buchman ledde själv mötet, något som var ytterst sällsynt. Han satt i sin stol och kallade fram den ena efter den andra från Amerika. En skådespelerska startade det hela och Frank frågade henne vad skådespelet Onkel Toms stuga hade betytt för henne. Jo, hon hade sett det då hon var tolv år. Hon grät. För första gången i sitt liv såg hon att en neger var en människa. Ungefär likadant berättade de andra unga, medelålders och gamla amerikaner.

Jag begrep ingenting. Jag skämdes så smått inför mina svenska vänner. Vad skulle de tro och tycka om detta underliga möte. Vad menar Frank? Kanske tur att han inte leder möten så ofta?

För hela världen

Efter att ha hört amerikanerna säger Frank: "Tänk vad ett skådespel kan betyda. Tänk så många amerikaner detta skådespel öppnat ögon och hjärta på. Min tanke i morse var att Afrika skall ge ett skådespel till världen som skall betyda lika mycket för hela världen som Onkel Toms stuga betytt för Amerika."

□ Det var det hela. Men det gav inspiration till denna grupp från hela Afrika. Där fanns lärare, statstjänstemän, fackföreningsfolk och politiker, husmödrar och torgmadamner och på tre dagar skrev de ihop ett skådespel som helt byggde på deras egen erfarenhet.

Redan tre dagar senare spelades det i teatersalongen i Caux. Skådespelet handlade om hur viktigt och väsentligt det är för afrikanerna att lösa sina inre motsättningar. Det gäller att hitta vägar till samverkan tvärs över stam- och religionsgränser och det måste göras samtidigt som man bekämpar imperialismen. Sker icke detta blir den ena saken värre än den andra.

Föreställningen var på lördagen. På söndagen samlades det in pengar för att göra det möjligt att sända hela gruppen till "imperialismens hjärta" London. Det kom gåvor av alla slag. 15 egyptiska studenter hade fått resan och uppehållet betalt av

Forts. sid. 4 spalt 3

Efter p-pillret dödspillret

□ Det kan tyckas som en motsägel- se men det är i själva verket en bild av den motsägelsefulla värld vi lever i idag: Medan miljontals människor i Afrika, Asien och Sydamerika slåss för allt vad de är värda för möjlig- heten att leva, börjar vi i Europa att tala om "rätten att dö".

Det är inte bara i Sverige som de- batten om dödshjälp eller barmhär- tighetsdödande som det kallas med en förskönande omskrivning nu bre- der ut sig i massmedia.

I England är den i full gång. BBC har nyligen haft flera program i äm- net — i ett par av dem framträdde människor som själva engagerat sig i frågan på ett högst personligt sätt.

En journalist i Sunday Times, De- rek Humphrey, publicerade i mars en bok om hur han hjälpt sin cancer- drabbade hustru att dö vid en tidpunkt som hon själv valt. På bokens omslag uppträder han tillsammans med sin nya hustru, som varit honom behjälp- lig vid författandet.

Teaterförfattare har också insett hur angeläget detta tema är. En pjäs kallad "Vems liv är det förresten?" har gått för fulla hus.

Dömd att leva

Ännu en pjäs på detta tema får sin premiär i maj. Nu är det en av Eng- lands mest kända och omdiskuterade journalister, Malcolm Muggeridge, och en driven pjäsförfattare, Alan Thornhill, som gjort dramatik av sin syn på frågan. Deras pjäs heter "Dömd att leva" (Sentenced to Life) och själva titeln antyder att det hand- lar om något mera än enbart rätten att dö.

Det är ingen hastigt påkommen önskan att vara med i debatten som motiverat de båda författarna till de- ras inlägg. Deras samarbete är ett uttryck för en personlig vänskap. Pjäsens idé och innehåll har vuxit fram under tre års tid, långt innan de just citerade fallen blev allmänna diskussionsämnen. Men likheten med dem är ändå slående.

Huvudpersonen i "Dömd att leva" är en förlamad kvinna — en gång en erkänd pianist — som ber sin man att ta livet av henne. Handlingen ut- spelar sig kring den konflikt som upp- står, både innan han dödar henne och efteråt, en konflikt mellan hans om- huldade teori om "rätten att dö" och det faktum att han faktiskt dödar den kvinna han älskar.

Vilka tankar är det då som lett fram till det nya dramat?

I en nyligen publicerad artikel in- viger Muggeridge oss i sina och Thornhills motiveringar.

"Det var inte svårt att förutse att så snart fri abort blivit lagligt accep- terad skulle nästa krav gälla legali- serad dödshjälp. Efter p-pillret döds- pillret. Den logiska konsekvensen av 'oönskade barn' måste bli hur vi gör oss av med 'oönskade liv'", skriver Muggeridge som har lång vana att spetsa till sina formuleringar.

Laglig dödshjälp

Nästa klubbslag följer snabbt: "Den nuvarande växande agitationen för dödshjälp skulle ha kommit mycket tidigare om det inte varit för det obehagliga faktum att den enda regim i historien som hittills legaliserat dödandet av fysiskt och mentalt handi- kappade var Hitlers Tredje rike."

Detta var vad krigsförbrytarna i Nürnberg dömdes för. Naturligtvis måste det gå en tid, innan ett sådant mördande kan transformeras från en nazistisk grymhet till ett rekomen- dabelt stycke lagstiftning, skriver Muggeridge med en sarkasm värdig en tidigare redaktör för *Punch*.

Men även om det en dag blir lag- ligt för läkare att hörsamma sina patienters begäran om att få dö, kom- mer vi på det sättet aldrig ifrån det moraliska ansvar vi då tar på oss.

"Hela frågan är enkelt uttryckt om vårt samhälle skall fungera som en familj under Guds faderskap eller som en broileranläggning vars främsta intresse måste vara den ekonomiska lönsamheten och djurstammens fysiska välbefinnande.

Högre än Människan

Om vi föredrar det senare, då är ett foster bara en geléklump, och en kropp — och ännu mindre ett sinne — som är alltför sjukt att fungera som det skall blir en onödig börda för samhället. Det bästa man kan göra är att nacka huvu't av den som man gör med gamla hönor som inte kan lägga flera ägg.

... Antingen fortsätter vi i västern att forma vårt eget öde utan hänsyn till något väsen som står högre än Människan ... eller också försöker vi förstå och rätta oss efter vår Ska- pares syfte med oss."

Både Muggeridge och Thornhill vet

att det inte blir en bra pjäs av ett oemotsägligt handlingsrecept. Mugge- ridge understryker också att "Dömd att leva" inte erbjuder några tumreg- ler, "men den för in andliga över- väganden och synpunkter i ett dilem- ma som alltför ofta idag enbart be- döms utifrån vad som ekonomiskt och personligt ser bäst ut."

Producenterna av "Dömd att leva" har lyckats få en regissör vars namn borgar för god teater. David William fick 1976 teaterdirektörernas pris i Londons West End för årets bästa uppsättning. För den här pjäsen har han samlat en driven trupp av s spelare från både tilja, TV och film.

Med så olika inlägg kan det slå gnistor på Londons teaterhimmel i vår och i sommar. Man hoppas att tillräckligt många svenskar skall sig dit, så att det tänds också ... Det är det värt. För den här gången gäller det inte en fråga som kan be- svaras med ett förstrött 'jaså' utan en som leder hela vår västerländska livsstil fram till en skiljeväg.

F. H. W.

Sentenced to Life får sin premiär på *Westminster Theatre* i Londons West End den 17 maj.

Inspirerat...

Forts. från sid. 3

staten. De hade inga egna pengar. De beslöt att fasta hela vägen från Caux till Kairo och att de pengar som skulle användas till mat skulle gå i kollekten. En boerkvinna, lade dit en familjeklenod, en diamantring värd 1.000 pund och så allting däremellan.

En vecka senare spelades pjäsen på Westminster Teater i London och därifrån togs den sedan runt Europa på inbjudan från "aktionsgrupper" i de olika länderna.

Även vårt land hedrades med ett besök. Skådespelet gavs på Drama- tiska teatern i Stockholm men också i Kiruna. Där sågs det av en känd svensk filmfotograf. Han lovade att medverka så att denna pjäs kunde bli film. Han åkte ner till Nigeria med en kollega och de hjälptes åt att filma och klippa.

Det var det första skådespel, skrivet helt av och för afrikaner som gjordes till film. Filmen kom också hit. Få förstod dess budskap här då, det är kanske lättare nu efter kriget i Nige- ria, diktaturen i Uganda och andra

Spelregler i skolan: *Ärlighet och omsorg*

Forts. från sid. 1

”Jag börjar bli tveksam på mig själv. Förr tyckte jag att en viss elev borde skärpa sig på lektionerna, men nu säger man mig att jag ska vara tack-sam att han kommer till skolan över-huvudtaget.”

På den nivån av disciplin är det vi lever. Det är en underminering på gång. Tänk på hur t. ex. Aftonbladet och Expressen har hjälpt till att undergräva skolans auktoritet.

Det är jobbigt att vara lärare men framför allt är det roligt. Både hög-stadiet och gymnasiet är fascinerande. Man blir så personligt engagerad. Det är väl också därför man lätt blir deppig och känner sig misslyckad. Man blir påverkad av vad eleverna tycker. Men det är en väsentlig skillnad på att försöka vara populär och att vilja elevernas bästa.

Egen och andras fostran

Det är nämligen ett påfrestande steg att ta itu med sin egen och andras fostran till disciplin. Om jag har en trevlig relation till eleverna känns det svårt att liksom byta kostym och säga dem en obehaglig sanning. Men om jag inte tar itu med olaterna hos aldrig så charmiga elever gör jag dem

afrikanska stater. — De afrikanska a förstod den.

En av dem önskade att få filmen på svahili för att visa den i sitt land. Så skedde också. Filmen har sedan visats på många platser i Afrika. Men även andra människor från kolo- eller forna kolonier har förstått

Den har visats i Indien på flera olika språk, maharati och urdu, bl a och före befrielsen av Papua-Nya Guinea reste en svensk ung man och hans kamrat från England runt med filmen på kanot och i jeep och visade den i byarna, ett initiativ som nuvarande premiärministern där satte mycket värde på.

Filmen har fått väcka nya tankar hos många, precis som Frank Buchman sade 1954. Om detta visste jag naturligtvis ingenting då. Ej heller att jag bevittnat något som jag senare skulle kalla ett mästerskap i demokratiskt ledarskap. Jag smög mig iväg till lunchen ganska skamsen efter ett — vad jag då tyckte — misslyckat möte.

en verklig otjänst. När det är fråga om vad som är rätt måste jag följa min egen övertygelse, inte elevers eller kollegers uppfattning.

Jag har undervisat sedan 1950. Mycket har förändrats i skolan under tiden. Också jag själv. Från början försökte jag ge effektiva mönsterlek-tioner, hade i många år liksom en osynlig lärarhandledare sittande i rummet för att bedöma mig. Nu är det dessbättre fråga om att ge eleverna initiativ. De är med och planerar undervisningen. Jag känner mig ännu bara i början av ett nytt pedagogiskt sätt att fungera.

Men behovet av ordning och disciplin är lika stort i de nya arbetsformer-na.

I min generation hör det till disciplin att vi lär oss öppenhet om vad vi känner — inte bara vid anfordran. En lärare får inte vara infrusen. Han ska kunna visa sig sårad eller arg också. Vi måste våga tro på våra egna reaktioner, inte få ont samvete när människor blir sura över vad vi säger och gör. Det är ett falskt dåligt samvete. Öppenhet om känslor hör till absolut ärlighet. Annars blir allt så utslätat och snällt. Har vi gjort fel måste vi våga be om förlåtelse.

Min egen disciplin har också en annan sida. Jag är inte så stark, blir lätt trött, och drar mig för att ta itu med saker, skjuter upp. Då gäller det att ta sig i kragen och sätta igång.

Där har jag stor hjälp av min dagliga morgonstillhet, när jag lyssnar mig fram till tankar om programmet för dagen. Jag har lärt mig att lyda dessa tankar, även de obehagliga, och genomföra dem. Det går nämligen inte att fuska i ett litet hörn av sitt liv om man vill komma fram till en inre ordning. Allt hänger ihop. För mig är det ofta så, att efter en stund av stirrighet och kamp kommer plötslig klarhet, och när jag handlar efter den upplever jag en väldig frigörelse av kraft. Det känns sunt.

I skolan ser vi en fortgående upp-lösning av alla regler och normer. I de flesta skolor säger lärarna: ”Det är ingen ordning. Rektorn borde säga till”. Rektorn säger: ”Jag har tröttnat på att ensam ta itu med allt”.

Det är nödvändigt att vi alla blir ansvariga för ordningen. Det är ett starkt sug, i skolans miljö, i hela den mänskliga miljön, att ge upp. Vi måste tränas att inte ge upp. En sak som jag funderar mycket över är hur ele-

vernas eget skapande ansvar ska tas tillvara. Kanske de radikala kretsar har rätt som rekommenderar att eleverna deltar i skolans praktiska arbete med städning, matservering, vaktmäs-tarjobb o. d. Varför inte också samma praktik för lärarna?

Mest av allt upplever jag de kolos-sala mänskliga behoven. Inte så att människor är misslyckade men jag tänker på Guds kallelse till dem och den nyckel till livet man får genom att söka Guds ledning. Förr högaktades jag kanske för att jag stod för något, men jag har kommit fram till att det som behövs är personlig omsorg. Man kan inte ge något om man inte tar del i vad andra tar del i, är intresserad av andras intressen.

Min egen dotter har fått mig att klarare se ungdomarnas situation. Vart är de på väg? Vad känner de egentligen? Sânt rör mig mer idag än reglerna. Man skulle vilja ge de unga mer av vad man djupast upplevt och ofta beklagar jag att vi har för lite tid med sådant. Därför har jag börjat inbjuda eleverna till mitt hem för personligare kontakt.

Vilka gemensamma, av alla accep-terade regler som normgruppen kan komma fram till vet vi inte. Själv skulle jag vilja uttrycka de väsentli-gaste normbehoven som *ärlighet* och *omsorg*.

I. E.

Världsmöte

Forts. från sid. 1

erfarenheter och den planering av det fortsatta världsomspännande arbetet för en andlig och moralisk upp-rustning i Frank Buchmans anda, som är det väsentliga syftet med Freudenstadt-konferensen, bjuds ett rikt program av musikalisk och scenisk karaktär.

Bland annat ges det ”Oratorium för vår tid” som skrivits och fram-förs av en fransk ensemble, och det tyska skådespelet ”Zum Beispiel Deutschland”. Från Norden anordnas gruppresan till Freudenstadt torsdagen den 1 juni med flyg från Köpenhamn och vidareresa med buss, bil eller tåg, samt anslutningsresor till Köpenhamn från Sverige. Anmälningar om delta-gande skall göras till Idé & Kultur senast den 30 april.

Irene Laure:

Freudenstadt-startplats

□ Irene Laure, tidigare generalsekretärerare i Frankrikes socialistiska kvinnoförbund och ledande personlighet i motståndsrörelsen under den tyska ockupationen, fick genom mötet med Frank Buchman en ny idé om lösningen av konflikter. Hon övervann sitt hat och enligt förbundskansler Adenauer har hon och hennes man "gjort mer än några andra för att skapa enighet mellan de urgamla fienderna Tyskland och Frankrike."

Ännu idag fortsätter Irene Laure sitt försoningsverk. Inför den planerade internationella samlingen i Freudenstadt i Tyskland kommande juni har hon skrivit följande appell.

— Denna världskonferens som sammanfaller med 100-årsminnet av Frank Buchmans födelse kommer att få större verkan än vi kan ana. 100-årsminnet inträffar vid en avgörande tidpunkt i historien. Överallt sprider sig konfliktens ande: kolossala ansträngningar görs för att splittra.

Fiendskapens gift tränger in i familjer, arbetsplatser, kyrkor, utan att vi ens märker hur det går till.

För 30 år sedan skapades en enhet mellan arvfienterna Tyskland och Frankrike, och det skedde fortare än någon trodde möjligt. I den utvecklingen spelade Frank Buchman en avgörande roll.

Nyligen frågade mig en ung man: "Du som aktivt och intensivt genomlevde denna efterkrigsperiod av försoning, säg oss vad vi unga tyskar och fransmän idag kan göra för att fortsätta förtroendet."

Jag svarade: "Till varje pris måste ni motstå konfliktens ande. Säg nej till varje försök att splittra."

Vi måste stå med fötterna stadigt på marken och hålla fast vid våra beslut utan att oroa oss för kritik. Vi går rakt fram därför att vi har ett budskap som världen behöver.

Fastän jag kände Frank Buchman kan jag ännu inte på långt när värdera betydelsen av det han gav till

världen. Han har anförtrott oss ett ovärderligt budskap, en idé som inte rubbas av besvikelser därför att den är förankrad i människonaturens förvandling, i absoluta moraliska normer och Guds ledning. Den kräver allt av oss.

Den vision och den förpliktelsen kommer att sätta sin prägel på framtiden, kanske inte i vår generation men hos våra barnbarns barnbarn.

Tysklands otroliga framsteg under de senaste årtiondena motsvaras av modet hos de tyskar som har tagit ansvar för samlingen i Freudenstadt och hos dem som iscensatt skådespelet "Tyskland till exempel". Tyskland är också i hög grad ett land som kan nå delar av världen dit andra inte kommer in. De tyskar som planerar samlingen i Freudenstadt har tagit på sig en stor uppgift och vi från andra länder och kontinenter måste stödja dem.

Freudenstadt kommer att bli en ny startplats för de idéer som Frank Buchman och så många andra levte efter, och genom dessa idéer kommer nya generationer att leva i en värld som ser annorlunda ut än den vi har idag.

ACEROLA PLUS NATURLIGT* C-VITAMIN!

* Acerola Plus är mycket goda C-vitamintabletter i tuggform. De framställs av extrakt från acerola körsbär (som är mer än 20 ggr rikare på C-vitamin än apelsiner), nypon, svarta vinbär och grön paprika.

En tablett innehåller 100 mg C-vitamin och säljs i burkar om 50, 100 och 250 st.

Finns även i styrka om 300 och 500 mg C-vitamin per tablett, samt i sötat pulver 1000 mg C-vitamin per msk. och i osötat pulver 2000 mg C-vitamin per tesked.

Säljs i hälsokostaffärer.

GRATIS Skicka kupongen till oss och vi ger dig ett par Acerola Plus och dina portoutlägg tillbaka. Vi vågar påstå att Acerola Plus är den godaste C-vitamintablett du smakat. Naturprodukter AB, Box 94, 701 02 Örebro.

Namn _____

Adress _____

Postnr _____ Postadress _____

Frankrike

”Det väsentliga för ett förnyat Frankrike är en förvandling av vår vilja och vår livsstil.” Dessa ord är avsedda att vara en samlingsignal för hundratals fransmän ur alla läger som samlas i Orléans den 20—21 maj. Medan valkampen delat landet i politiska läger vill man nu i Orléans samlas över partigränserna. Under valet talade man till varandra. Nu gäller det att lära sig lyssna till varandra. Och samtidigt behövs hos den enskilde fransmannen att känslan av mänsklig solidaritet får växa sig stark, en solidaritet som orienterar Frankrikes framtid ut mot världssamhället, säger man i inbjudan.

Rhodesia - Zimbabwe

Inom Rhodesia-Zimbabwe pågår olika slags utbildningsseminarier och kurser för framtida politiska och administrativa ansvarsuppgifter. Vid seminarier för ett 70-tal funktionärer inom Joshua Nkomos parti ”African National Council (Zimbabwe)” har nu ett par gånger den helafrikanska filmen FRIHET använts som undervisningsmaterial. Angående denna films tillkomstshistoria se sid. 3 ”Inspirerat ledarskap”.

Caux 1978

Läkare, sjuksköterskor, vårdlärare och andra som arbetar inom hälso- och sjukvården i bl a Norden, England och Holland har tagit initiativ till en sammankomst i Caux, Schweiz, som de kallar ”den moderna människans och samhällets behov av omvårdnad och läkedom”.

”Vi tror att om medbestämmande skall fungera inom vårdsektorn måste det bygga på ärlighet och förtroende mellan olika grupper,” säger de svenska initiativtagarna inför detta evenemang. ”Vi måste kunna lyssna till varandra, men också till den inre övertygelsen om vad som är rätt. Alltmer börjar man tala om behovet av medmänsklighet och en människosyn i vårt samhälle. Det behövs också på våra arbetsplatser.”

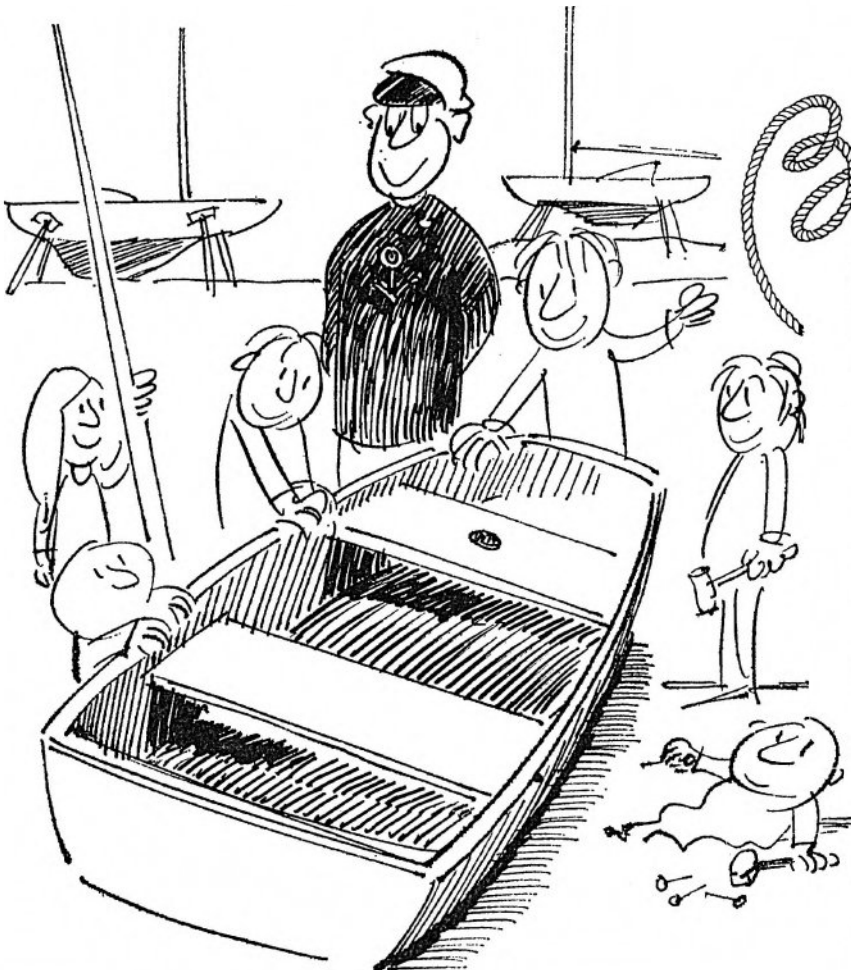
Människans behov av vård och läkedom

Bland de frågor som kommer att behandlas kan nämnas:

- Läkande krafter i samhället
- Hur kan vi skapa förtroende och ett fungerande lagarbete?
- Motivation och engagemang hos dem som arbetar och utbildas inom hälso- och sjukvården.
- Etiska frågeställningar vid livets början och slut.

Sammankomsten äger rum i samband med den då pågående världskonferensen för moralisk upprustning. Samtidigt (den 13—20 aug.) samlas där företrädare för bl. a. industrin och fackföreningsrörelse och tar upp aktuella problem inom demokratin under temat ”Dialog till förändring”.

Gruppresa med flyg ordnas genom Idé & Kultur med avresa den 12/8 och återresa den 20/8. Andra gruppresor till Caux: Nerresa den 16/7 och återresa den 28/7, nerresa den 29/8 och återresa den 5/9. Närmare informationer genom Idé & Kultur, Sveav. 34, 111 34 Stockholm, tel 08-10 34 56.

Båt
PONTUS

BÅTPLANER?

Rådfråga

Båt-PONTUS

Göteborgs

Frihamn

Tel. 031-510704

Bed för Eritrea!

Utgivarkorsband

"Jag trodde aldrig att jag skulle få den här chansen," sade en mor som just flytt från Etiopien. Hon hade nyligen kommit till London. "Det fanns stunder då jag gav upp. Men jag har också varit med om under."

Hon berättade hur hon för några år sedan fått tag på en bok om moralisk upprustning. "Jag började läsa den en morgon och höll på till dess jag läst slut den kl 3 nästa morgon." Den dagen ringde hon ett par personer som var engagerade för moralisk upprustning och bad dem komma över. "Så här lever inte vi i vårt hem," sade hon och talade ärligt ut med dem. Hennes tro började växa.

Detta förde henne till att arbeta bland de fattiga där hon bodde. Militärregeringen (Dergue) anklagade henne emellertid för att hjälpa guerrillastyrkorna och satte henne i fängelse. "De erfarenheter jag hade där kommer jag aldrig att glömma," sade hon. "Där upplevde jag behovet av moralisk upprustning på ett sätt som aldrig förr."

Då ringde telefonen

"När det såg som mörkast ut sade vakterna att de skulle döda mig. Jag bad. Jag sade: 'Gud, skall Du överge mig?' Så tänkte jag ändå att Kristus var med mig. Plötsligt kom en telefontsignal och de gick alla sin väg. Jag fick gå tillbaka till min cell.

Men det förekom stunder då mina förhållare och jag glömde var vi var och kom på oss med att tala om Kristus och de glömde vem jag var och fortsatte att prata.

Den unge man som falskeligen angivit mig kom efter mig till fängelset. Han fortsatte att säga till mig: 'Säg bara att Du givit pengar till guerillan så kommer de att frige Dig.' En morgon fick jag en tanke: 'Förlåt denne karl som du brukade hata.' Jag gick till honom och sade: 'Jag brukade hata Dig, men det var orätt. Jag förlåter Dig.' Han svarade inte men detta rörde hans hjärta.

Min man brukade sända in små papperslappar till mig i fängelset där

han skrev att våra vänner bad för mig. Det ingav mig mod och förtröstan att en dag skulle jag komma ut. Denna uppmuntran gav mig hopp. Jag trodde inte att fängelselivet skulle kunna vara så bittert. Men jag förstår nu när jag har min frihet att jag måste bry mig om dem som är i fängelse både materiellt och på annat sätt.

Efter sex månader blev jag frigiven och fick förena mig med min man och min familj. Utan en tro som upprätthöll oss skulle vi ha blivit tokiga, eller också skulle fruktan ha gjort vårt liv odrägligt. Så sade Gud till mig att nu skulle jag fly."

Hon beskrev det under som flykten innebar. Med två döttrar bodde hon en tid i det område som kontrollerades av befrielsefronten. Hon och döttrarna skulle just fara vidare när döttrarna sade till henne att de beslutat stanna kvar vid fronten och kämpa.

"Detta var ett smärtsamt ögonblick för mig," berättade hon. Vi diskuterade saken två hela dygn. De sade: 'Vi måste kämpa för vårt land. Sedan skall vi ta upp våra studier.' Vi kunde för första gången talas vid som vänner. Vi bad tillsammans och skildes åt.

Bed för Eritrea, bed för Etiopien. Det är en fruktansvärd tid där — kriget, hungern och de många orättvisorna. Överhuvud taget inget hjärta och ingen själ. Ingen hänsyn till mänskligt liv. Jag hoppas att trons människor än en gång skall återfå sitt livsmod." sade hon.

Trots alla faror och svåra erfarenheter så var för henne det svåraste av allt att lämna kvar sina döttrar. Men hon respekterade deras beslut. Hon är bekymrad över att så många av de unga inte finner någon plats för Gud i sin kamp. "Befrielsefronten är disciplinerad och de offerar. De syftar till att bygga ett nytt samhälle ute i byarna. Men när man inte har kärlek till Gud i hjärtat så är man inte hel. Hur kan vi hjälpa dem att se att kristendomen är något ännu mer revolutionärt?"

President Carter:

För mig är Gud verklig

□ USA:s president Jimmy Carter talade nyligen vid en frukostandakt i Washington med 2.800 deltagare, anordnad av en kommitté av kongressledamöter. Presidentens avslutande inlägg blev en personlig trosbekännelse.

— För mig är Gud verklig, sade presidenten. Gud är alltid närvarande i mitt liv. Han håller mig uppe när jag är svag, ger mig ledning när jag vänder mig till honom och låter Kristus framstå som ett fullkomligt föredöme för mina relationer med andra människor.

— Min hustru och jag håller andakt tillsammans varje kväll, och ofta under dagens lopp vänder jag mig till Gud med personliga frågor.

Presidenten berättade att innan han for till Indien läste han Bhagavad Gita.

— Jag besökte den plats där Mahatma Gandhi kremerades och tänkte på hans förpliktade liv, hans kunskap om kristendomen och judendomen och hans dyrkan av Gud. Jag kände frändskap med honom och med indiska ledare som inte alltid varit våra vänner under senare år. Det finns en gemensam trons tråd i våra liv.

— Jag hyser också respekt och undran för premiärminister Begin. I våra lugna samtal visade han den inre glöden hos en religiöst förpliktad människa som dyrkar samma som ni och jag.

— Jag kände en omedelbar själsfrändskap med president Sadat som aldrig försummar att betona att egyptier och judar båda är söner av Abraham.

— Om vi, fortsatte president Carter, i vårt sökande efter fred och god vilja lägger vikt vid dessa band av ömsesidig tro och söker och håller fast vid Guds ledning, så är jag övertygad om att vi kan lyckas i våra strävanden.

Ny Värld, organ för Stiftelsen för Moralisk upprustning, utkommer med 11 nummer per år. Utgivare: Idé och Kultur, Sveavägen 34, 6 tr, 111 34 Stockholm. Tel. 08/10 34 56. Prenumerationspris per kalenderår: Sverige kr 35:—, postgiro 70 98 70 - 0 (Idé och Kultur), Finland mk 30:—, postgiro 11 20 95 - 0 (Ny Värld), Helsingfors. Lösnummerpris: kr 2: 50 eller mk 2:—. Ansvarig utgivare: Lennart Sjögren. I redaktionen: Nils Gösta Ekman, Ingeborg Ekman, Bror Jonzon, Ann-Kristin Särnbrink, Finn Harald Wetterfors, Gunnar Wieselgren. ISSN 0347-2272